

Ой у лузі червона калина похилилася

Чарнецький Степан Миколайович

Слова
Степана Чарнецького,
Григорія Труха

Ой у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо!

Не хилися, червона калино, маєш білий цвіт.
Не журися, славна Україно, маєш добрий рід.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Марширують наші добровольці у кривавий тан¹,
Визволяти наших українців з московських кайдан.
А ми наших братів-українців визволимо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Гей, у полі ярої пшенички золотистий лан,
Розпочали стрільці українські з москалями тан,
А ми тую ярую пшеничку ізберемо,
А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо!

Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні січових стрільців.
А ми тую стрілецьку славу збережемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

¹ Тан — танок.

* Перший варіант пісні написав відомий поет, директор і режисер Українського театру «Руська бесіда» Степан Чарнецький у 1914 р. Здійснивши постановку трагедії Василя Пачовського про гетьмана Дорошенка «Сонце руїни», він був невдоволений фінальною піснею-скаргою України «Чи я в лузі не калина була». Для оптимістичнішого фіналу він вставив у драму народну пісню «Розлилися круті бережечки». Він дещо переробив у ній слова, щоб її текст краще вписувався у зміст вистави. Та останній куплет залишив без змін. Крім того, Степан Чарнецький доробив до пісні нову, споріднену з народною, мелодію. Михайло Коссак розложив її на інструменти. Вистава спричинилася до популяризації пісні, особливо її останньої строфи «Ой у лузі...». Від акторів театру пісню сприйняла молодь. У серпні 1914 р. у Стрию пісню «Ой у лузі...» вперше почув чотар УСС Григорій Трух від стрільця Іваницького. Той її навчився від артистів львівського театру. Григорій Трух до першої строфи «Ой у лузі...» додав ще три строфи, які й склали «Червону калину». Він же навчив співати пісню стрільців своєї чоти. Незабаром перша стрілецька пісня «Ой у лузі червона калина похилилася» поширилася по Стрию. А згодом «Червону калину» почали співати в Галичині та по всій українській землі.

http://ukrlit.org/charnetskyi_stepan_mykolaiovych/oi_u_luzi_chervona_kalyna_pokhylylasia